

Ett Kristianstad för alla, inte några få

**Vänsterpartiets
Budgetförslag för
2020**

Intäkter och finansiering

Under många år har budgeten varit ansträngd och resurserna snålt fördelade trots att kommunen när åren väl varit slut visat på stora överskott. Med ett styre bestående av borgerliga partier har denna tendens förstärkts. Trots stora behov i form av fler barn i skola och förskola, fler äldre inom omsorgen och fler i behov av försörjningsstöd fryses alla ramar.

Allt fler unga och äldre i vår kommun ställer krav på en genomtänkt och långsiktig planering och finansiering där krav på effektivitet aldrig kan gå före kvalitet och god omsorg. Detta kräver en omfördelning av resurser och en solidarisk finansiering. I avsaknad av en radikal och nödvändig skattepolitik från nationellt håll menar Vänsterpartiet att även en icke-progressiv kommunalskattehöjning är mer rättvis och nödvändig än ständiga nedskärningar eller dubbelbeskattnings av hyresgäster och vatten-/elprenumeranter.

Vänsterpartiet har under ett stort antal år påpekat att kommunen behöver öka sin finansiering och höja skatten. Den situation vi nu befinner oss i där pengarna helt enkelt inte räcker längre hade kunnat undvikas genom att skatten sats utifrån behov redan för ett antal år sedan. Goda kommunala finanser hade möjliggjort offensiva satsningar på både skola och omsorg som långsiktigt hade stärkt både skolresultat och kvalitén inom omsorgen.

Skatteuppräknings

Vänsterpartiet vill öka skattefinansieringen i årets förslag till budget och yrkar därför på att skatten skulle höjas från dagens 21,46 till 22,06 kr. Denna höjning med 60 öre, innebär en förstärkning med 107,3 miljoner som går till kvalitetssatsningar i verksamheterna. Skatthöjningen ser vi som en social investering i bland annat förbättrad skola, vård och omsorg. Detta tillsammans med friskare arbetsplatser och kortare arbetstid kommer att löna sig på sikt.

Övrig finansiering

Till skillnad från alliansen föreslår vi att medel från Kristianstads Kommunföretag AB (KKF) på 50 mkr inte används för att finansiera löpande verksamhet. Vi ser denna typ av överföring som en dubbelbeskattnings av både hyresgäster och VA-kollektiv. Både hyror i allmännyttan och avgifter inom VA-området bör sättas på en nivå där de långsiktigt garanterar verksamheten, inte på en nivå där de också finansierar en underbalanserad budget. Vänsterpartiet säger i sammanhanget också nej till att KKF finansierar flygplatsen. Vänsterpartiet menar att det är hög tid att sluta sponsra en verksamhet som konstant går med förlust och som dessutom innebär en stor miljöbelastning. Det är hög tid att värna miljön genom att lägga ned flygplatsen och att använda pengarna klokare.

Vänsterpartiet säger också nej till en budgetpost centralt för volymförändringar. Dessa volymförändringar är redan en realitet och då finns ingen som helst anledning att behålla pengarna centralt utan de gör bäst nytta genom att delas ut till verksamheterna. För ett antal områden där behoven redan finns så är också det förebyggande arbetet extra viktigt och då behöver pengarna finnas på plats innan ytterligare problem uppstår och inte kastas in när det väl är för sent. Detta gäller i synnerhet resurser till barn i behov av särskilt stöd och för arbetet mot våld i nära relationer.

Vid sidan av detta föreslår vi även följande effektiviseringar

- 1. Sänkt grundarvodet för heltidstjänstgörande förtroendevald till 45 000 :-/mån och**

därmed även sänkning av övriga arvoden vilket innebär en besparing på 3 mkr

2. Inga fortsatta kommunala bidrag till Kristianstad Airport

På så sätt skapar vi ett utrymme på 107,2 mkr som fördelas enligt följande:

Nämnd	Ramförstärkning Vänsterpartiet
Barn- och utbildningsnämnden	45,7
Omsorgsnämnden	45,4
Arbete och välfärdsnämnden	11,0
Tekniska nämnden	4,0
Ökar resultat	1,1
TOTALT	107,2

Finansiera de behov som finns

Den av alliansen framlagda budgeten innebär att den offentliga verksamheten i kommunen sakta kommer att strypas då inga resurser ges för ökade volymer med fler äldre, fler barn och ytterligare personer i behov av försörjningsstöd. Även om detta skulle vara möjligt att kortsiktigt genomföra ett år kommer det långsiktigt att vara kostsam genom ökade sjukskrivningar och personal som flyr en verksamhet där det inte längre kommer att finnas möjlighet till återhämtning eller reflektion.

Vänsterpartiet väljer därför att finansiera de behov som finns i kommunen. Skola- och förskola ges resurser för de nya barn som kommer in i verksamheten samt för de ytterligare barn som bedöms vara i behov av särskilt stöd. Omsorgsnämnden får resurser för att starta upp de verksamheter som behövs och för att täcka kostnader som uppstår genom HS-avtalet med Region Skåne. Arbete- och välfärdsnämnden ges resurser för att täcka ett ökat behov av försörjningsstöd efter regeringen slakt av arbetsförmedlingen samt inte minst viktigt ges resurser för att möta det behov som finns kring våld i nära relationer.

För att finansiera dessa behov som bevisligen finns väljer Vänsterpartiet att tillföra 45,7 miljoner till barn- och utbildningsnämnden, 20,4 miljoner till omsorgsnämnden samt 11,0 miljoner till arbetet- och välfärdsnämnden.

En satsning på arbetsmiljön genom 30-timmars arbetsvecka

Vänsterpartiets mål är att Kristianstads kommun ska vara en arbetsgivare i framkant som många vill arbeta för. Vi ser med oro på att många vittnar om stress och ohälsa på arbetsplatserna vilket leder till sämre kvalitet på arbetet och sämre service till kommunens invånare. Detta innebär även högre sjuklönekostnader för kommunen i dess arbetsgivarroll. Vi vill vända denna utveckling genom en offensiv personalpolitik.

Att förväntas arbeta heltid men i praktiken enbart orka med deltid är många av de anställdas verklighet. Därför vill vi ta ett första steg mot sundare och mer jämställda arbetsplatser genom att föreslå en arbetstidsänkning till trettiotimmars arbetsvecka som heltidsnorm i verksamheter där tidigare försök visat god effekt. För att kunna rekrytera och vara attraktiva som arbetsgivare vill vi

lyfta ett antal yrkeskategorier där sjukfrånvaron är hög och där deltider och timanställningar mer förekommande. Det är i dessa verksamheter vi föreslår arbetstidsförkortning.

Vänsterpartiet avsätter 20 miljoner för att påbörja arbetet med införandet av 30-timmars arbetsvecka, men menar också att en del av satsningen framöver kommer att finansieras av minskade kostnader för timvikarier och sjukfrånvaro. Vi vill att kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda bra grundlöner och en stabil löneutveckling. En utvecklande och god arbetsmiljö och jämställda löner är en förutsättning för att kunna attrahera personal. Anställda i kommunen förtjänar en trygg ekonomi, en bra arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv.

Vita Jobb

Avtalsuppföljningen är central för kommunen. Det ska inte vara möjligt att upprepade gånger bryta mot upphandlingsavtal utan vitesföreläggande eller att kommunen överväger att bryta ingångna avtal. Det är också av största vikt att de upphandlingar som väl görs innehåller skarpa kriterier om kollektivavtalsliknande anställningsformer, meddelarfrihet, förbud mot ackordslöner samt att personalen garanteras möjligheten att arbeta vidare även om ett annat företag vinner upphandlingen. Vänsterpartiet vill att Kristianstads kommun ska tillämpa "vita jobb modellen" vilken innebär att entreprenörer och underentreprenörer förbinder sig att följa kollektivavtal eller villkor i enlighet med kollektivavtal och att detta följs upp systematiskt.

En värdig omsorg

För Vänsterpartiet går omsorgspolitiken ut på att ge människor mer lika förutsättningar till ett gott liv. Vårt mål för folkhälsoarbetet är att hälsotillståndet i första hand ska förbättras för dem som har sämst hälsa. En förutsättning för en bra vård och för en bra arbetsmiljö är att det finns tillräckligt med personal. Vänsterpartiet verkar därför för att styra resurserna till ökad personalbemanning i omsorgssektorn och inte minst låta personalen vara mer delaktiga i sin egen arbetsprocess. Tekniska lösningar skapas bäst när personalen efterfrågar bättre arbetsredskap och inte när politiker vill sänka kostnader.

När hälsan sviker och den åldersrelaterade ohälsan sätter in är det viktigt att samhällets insatser fungerar så att den enskilde skall ha möjlighet att leva ett så rikt och aktivt liv som möjligt. Grundprincipen måste vara att insatserna skall ges så att den enskilde har möjlighet att bo kvar i sin bostad så länge man själv önskar. När detta inte längre är möjligt skall det finnas möjlighet att flytta till väl fungerande särskilda boenden med hög standard för människor med varierande bakgrund och omsorgsbehov i alla kommundelar. Vi vill även se möjligheter till både mötesplatser och till ett brett utbud av aktiviteter som möter de behov kommunens invånare har. För detta bör biståndsprövningen vara generös.

Vänsterpartiet är kritiskt till olika typer av privatiseringar. Hemtjänst och särskilda boenden drivs bäst av demokratiskt styrda offentliga förvaltningar utan inblandning av vinstintressen. Att se människor med omfattande vårdbehov som kunder på en marknad där olika bolag skall konkurrera om marknadsandelar är för oss en ovärdig människosyn.

Inom Lagen om särskilt stöd (LSS) står Kristianstads kommun inför stora utmaningar. Dels saknar man grundläggande kompetens enligt Socialstyrelsens bestämmelser vilket i sin tur innebär att människor placeras i boenden utanför kommunens gränser vilket ger kommunen höga extra kostnader. Vi har heller inga gemensamhetslokaler som är anpassade för personer med

funktionsnedsättningar av exempelvis neuropsykologisk karaktär där det krävs att grupperna är mindre och där det även bör finnas rum för avskildhet.

Vänsterpartiet föreslår 5 miljoner kronor till att dels genomföra betald specialistutbildning till de som har en grundläggande vårdutbildning. Vi vill också att inom dessa pengar se över vad som kan göras med befintliga lokaler för personer med funktionsnedsättning inom kommunen.

En likvärdig och kompensatorisk skola

Vänsterpartiet vill att förskolan, skolan och skolbarnomsorgen ska ha tillräckliga resurser för att möta barns olika behov. Skolans förmåga att kompensera för olika bakgrund och behov handlar inte bara om hur mycket resurser skolan har tillgång till, utan även om hur dessa resurser används. Vi vill se till att det finns tillräckliga resurser för särskilt stöd redan i förskolan och under de första åren i grundskolan. De elever som behöver stöd ska få det från första början för att främja en god utveckling. Därför ska också all läxhjälp erbjudas i skolan, av behörig och utbildad personal.

Vänsterpartiet vill också att kommunen ska erbjuda utökade öppettider i förskolan och skolbarnomsorgen för de som behöver det. Under de senaste två decennierna har antalet barn i grupperna i förskolan mer än fördubblats. För att kunna bedriva en meningsfull och pedagogisk verksamhet måste grupperna radikalt minskas.

Vi vill också utöka rätten för alla barn till minst 30 timmars förskola per vecka istället för nuvarande 15 timmar. Detta skulle innebära att rätten till förskola stärks för barn till arbetslösa och föräldralediga. Detta är viktigt för att främja barnens sociala och språkliga utveckling.

Social omsorg

Vänsterpartiets mål är att arbete- och välfärdsförvaltningen ska ha tillräckliga resurser för att kunna erbjuda stöd och hjälp till de personer som på olika sätt kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter. Idag ser vi att stora delar av arbete- och välfärdsförvaltningen befinner sig i en ohållbar situation. Situationen kommer också oundvikligen att bli värre efter den av Centerpartiet initierade men av regeringen genomförda slakten av arbetsförmedlingen som kommer att leda till fler kommuninvånare i behov av försörjningsstöd när deras möjligheter till annan försörjning försvinner.

Våld i nära relationer

Våld i nära relation är ett vanligt samhällsproblem, så vanligt att WHO klassar det som ett folkhälsoproblem. Våldet drabbar individer från alla delar av samhället och i alla åldrar -män och kvinnor, barn och vuxna. Det är dock män som står för det upprepade, grova och dödliga våldet vilket även gör våldet till en jämställdhetsfråga. Våldet får stora konsekvenser för de drabbade och skapar lidande för såväl utsatt som utövare. För samhället innebär det stora kostnader i form av ex ekonomiska utgifter för sjukvård, rättsväsende, polis och socialtjänstens insatser mm. Att den borgerliga kommunledningen väl medveten om denna situation ändå väljer att inte tillföra de resurser som behövs är för oss i Vänsterpartiet fullkomligt obegripligt. Vänsterpartiet väljer att tillföra de 6 miljoner som förvaltningen äskat för att kunna driva vidare och utveckla verksamheten.

Kristianstad kommun har idag ett gott samarbete med Kristianstad Kvinnojour, ett samarbete som behöver fortsätta och kommunen behöver utöka sitt ekonomiska stöd till kvinnojouren och deras arbete. Även Tjejjouren Lotus behöver ekonomiskt stöd från kommunen för att de ska kunna fortsätta bedriva sitt viktiga arbete att stötta unga tjejer.

Bättre fritid

Behovet av kultur och fritid bär vi med oss från första stund och är avgörande för barns och ungdomars goda utveckling. Vi vill verka för en integration av förskola och skola med kulturinstitutioner som konsthallar, museer och bibliotek.

Möjligheten till en meningsfull fritid är idag klass-, köns- och etniskt segregerad. Kristianstad är tyvärr en segregerad stad med vissa rika välmående områden och vissa områden med stor arbetslöshet och sociala problem. Detta slår naturligtvis igenom även vad det gäller möjligheten till fritidsaktiviteter. Det är därför ytterst viktigt att de områden i Kristianstad med störst socioekonomisk segregation har fritidsgårdar som kan erbjuda de unga en meningsfull verksamhet samt att det inrättas fritidsbibliotek där barn och ungdomar kan låna utrustning för en meningsfull fritid. Tillgång till bad och simundervisning ska vara en rättighet för alla oavsett var i kommunen man bor. Vänsterpartiet menar att det bör finnas badanläggningar i kommunens alla delar och att alla bör få kommunalt driftstöd.

I syfte att ge kommunens samtliga barn och ungdomar tillgång till en konstruktiv och utvecklande fritid, vill Vänsterpartiet att kultur- och fritidsnämnden konsekvent inför syskonrabatt när det gäller inträden och arrangemang i kommunens fritids- och kulturanläggningar. Syskonrabatten ska vara progressiv, på så sätt att rabatten bör bli större ju fler syskon som deltar.

Förstärkt SFI-undervisning

Att förstå och kunna göra sig förstådd är viktigt för att kunna bli en del i ett nytt samhälle. Det är mycket som är nytt och svårt för den som nyss kommit till Sverige och då ska vi som kommun göra allt vad vi kan för att göra livet lättare. Språket är avgörande för människors möjlighet till deltagande i samhället för Vänsterpartiet är det tydligt att det inte går att vänta med språkundervisning och samhällsorientering till dess att en person får uppehållstillstånd. Detta måste komma igång redan under asylprocessen. Vänsterpartiet ser också gärna en utveckling där praktik och arbete varvas med SFI, inget förbättrar möjligheten att lära sig ett språk mer än en arbetsplats att gå till. Att satsa på att förbättra möjligheterna till att lära sig språket är en självklarhet.

Offensivt miljöarbete

Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga. Om vi inte sätter stopp för dem finns det snart inte mycket annat kvar att kämpa för. Kampen mot klimatförändringarna måste till stora delar föras internationellt, men om vi ska lyckas lösa klimatfrågan i tid måste vi höja ambitionerna ordentligt även på kommunal nivå. Bland de många stora och små steg som behöver göras på lokal nivå och inom många av kommunens nämnder finns bland annat en snabbare omställning av kommunens fordonsflotta som är den stora behov gällande arbetet med att göra kommunen fossilbränslefri. Även kommunens arbete med att installera solceller på alla lämpliga tak behöver intensifieras. Inom båda skolan och omsorgsverksamheten måste kommande upphandlingar fokusera både på en ökad andel ekologiska livsmedel men också att handla så mycket som möjligt närproducerat. Här har kommunen en möjlighet att både göra en insats för klimatet samtidigt som man stödjer lokala producenter av ekologiska livsmedel. Detta arbete bör sedan också kombineras med ett aktivt arbete för att minska matsvinn i kommunens alla verksamheter, intressanta projekt pågår i ett stort antal kommuner. Sammantaget behöver kommunen ta fram en klimatanpassningsplan för att både möta de klimateffekter vi inte kan undvika och för att så långt som möjligt vara en del av en långsiktig lösning istället för att vara en del av problemet.